

Část první

... a nemá budu raději

*U*ž navždycky budu mít před očima tu chvíli, která rozhodla o mém příštím životě. Okamžik, kdy jedno špatné rozhodnutí změnilo život všech, na nichž mi záleží. Nikdo z nás netušil, co se toho dne stane – a jak moc nás to všechny poznamená. A přitom stačilo tak málo. Jenže, i když si člověk nikdy nepřestane přát, aby mohl vrátit čas a změnit, co se stalo, nejde to. Nemůže to škrtnout a začít znovu. Nemůže to smazat, jako by se to nikdy nestalo.

Musíte jen žít dál s vědomím, že jste tomu mohli zabránit – a neudělali jste to.

Bylo mi šest let a ten den bylo krásně. Pamatuju si tu hořkou příchut' krásy dodnes, i když už uplynulo skoro deset let od toho dne, na který se všichni snažíme nemyslet – a přitom na něj nikdy nedokážeme zapomenout. Tehdy jsem ještě byla malá holka, která netušila, že život není pohádka, a to, co v pohádkách skončí dobře, v životě často dopadne úplně jinak.

Asi nikdo nemohl předpokládat, že ten den předznamená začátek naší cesty do pekla. Protože tam podle mě od té chvíle všichni směřujeme.

Toho dne jsem od rána nezavřela pusy, jak moc jsem se těšila na to, co mělo přijít. Můj hlas přehlušoval všechno ostatní a pamatuju si moc dobře, jak mi máma několikrát řekla, ať už proboha mlčím, ať na chvíli tu pusy zavřu, že ji ze mě už bolí hlava...

A já jsem mluvila a mluvila, jako bych už nikdy neměla přestat. Máma se nakonec rozesmála, chytila mě do náručí a tancovala se mnou po kuchyni. Pak mě šoupla k sestře a vyhnala nás obě na zahradu, abychom se chvíli zabavily samy. Věděla jsem, že Kathy jako vždycky něco vymyslí. Bylo fajn mít starší sestru, odmalička jsem k ní vzhlížela. Chtěla jsem se jí podobat a v mnoha ohledech se mi to dařilo, protože jsme měly stejné vlasy, tmavé jako noc, které nám oběma ve vlnách splývaly až do půli zad. Kathy je ráda nosila rozpuštěné, zatímco mně je maminka splétala do copů. Oči jsme však měly každá jiné. Kathy má hnědé oči, tmavé jako horká čokoláda. Její oči dokážou spálit i zchladit, odráží její duši stejně jako zrcadlo odráží odraz její mladé tváře. Teď, když je jí osmnáct, je ještě krásnější, než když byla malá. Ale už tehdy jsem věděla, že moje sestra je nejkrásnější dítě široko daleko.

Já mám oči zelené. Zatímco Kathy ty svoje zdělila po mamince, já se podobám maminčině sestře. I tohle jsem ale považovala spíš za prokletí, protože na Juditu jsme se všichni snažili už spoustu let zapomenout. Jak by se to ale komukoli z nás mohlo povést, když jsem tu byla já?

Když se na sebe někdy dívám do zrcadla, vidím pořád ji. Vidím ji, jak stojí na zahradě, ve tváři nepřičetný výraz, a křičí a křičí a křičí. Její tvář, tak podobná té mé, mě děsí. Nechci se jí podobat, ale nemůžu změnit to, na co se dívám den co den do zrcadla. Na co se dívají všichni, kteří mi pohlédnou do tváře.

Tehdy jsem taky křičela. Křičelo nás asi víc, ale na to už si nevzpomínám. Vím jen, že zatímco Judita řvala jako šílenec a já jsem křičela hrůzou, Kathy mlčela. Jen v očích se jí odrážely potlačované emoce. Hrůza, strach, šok.

Nemohli z ní dostat ani slovo ještě několik hodin poté. A když konečně promluvila, zdálo se, že si nic nepamatuje. V jejích očích byla podivná strnulost, odcizení, a to tam už zůstalo. Moje sestra se toho dne změnila, jako my všichni. Nic se nedalo vrátit. Ani čas, ani to, kým jsme byli dřív.

Když jsem konečně přestala křičet, obklopilo mě ticho a vtáhlo mě do své hřejivé náruče. Maminka si mě tiskla k srdci, a mě ten splašený, bolestný tlukot podivně uklidňoval. Cítila jsem se v bezpečí, ale věděla jsem, že v bezpečí už nikdy nebudu.

Spala jsem tak dlouho, až si o mě všichni začali dělat starosti. Když teď o tom přemýšlím, možná jsem už tehdy toužila, abych se nikdy neprobudila. Nikdo zpočátku netušil, že je něco špatně. Ani já.

Když jsem se nakonec přece jen probudila, rozplakala jsem se. Byl to tichý pláč, slzy mi stékaly po tvářích a já jsem nevydala ani hlásku. Jako bych předtím vykřičela všechno, co ve mně zbylo – a teď jsem prostě zůstala prázdná.

Psychologové si mě předávali mezi sebou jako horký brambor, kterého se rádi zbaví, protože mi žádný z nich

nedokázal pomoci. Ale já o to ani nestála, bylo mi takhle dobře. Hlas není to, co mi chybí. Chybí mi spíš pochopení. Pocit, že někam patřím. Protože od chvíle, co jsem se vrátila domů, jsem měla dojem, že nikoho v tom domě nepoznávám.

Ani mámu, která během těch pár dní zestárla o několik let, ani tátu, který si od nás všech najednou začal udržovat odstup. Brácha se z neposedného, věčně rozesmátého a rozjívěného kluka změnil v tiché dítě, které se drželo stranou a do ničeho se nevměšovalo.

Jen Kathy se chovala, jako by se nic nestalo. Na tváři masku netečnosti a oči, které už dávno nebyly očima dítěte, chladné jako led. Když jsem se na ni pozorně podívala, pochopila jsem, že se za tu pózu jen schovává. Snažila se prostě přežít, tak jako my všichni.

Ale já jsem věděla, proč to dělá, a ona to věděla taky. Věděla ale i to, že nikdy nikomu neřeknu, co se tehdy vlastně stalo. Proč se Judita zbláznila a už roky tráví čas zavřená v ústavu pro duševně choré. Proč si máma vyčítá, že tam tehdy nebyla. Proč se táta tváří, že za to, co se stalo, nese odpovědnost jen jeho šílená švagrová a tím to pro něj končí.

Máma se kvůli mně trápila celé roky. A nejspíš nikdy nepřestane. Zpočátku asi doufala, že časem mluvit začnu. Smála se, když mě přemlouvala, ať promluví. Ale ten smích byl stejně křečovitý jako její touha tvářit se, že je všechno za námi a že jednou dokážeme zase normálně žít. V našich životech totiž nic normálního nezůstalo.

Je asi dobře, že máma netuší, že je to Kathy, kvůli komu by se měla trápit, ne já. Protože Kathy umí své jizvy skrývat. Chová se tak, že nikdo neví, že celé ty roky krvácí. Já se

na to dívám – a mlčím. Už deset let jsem nepromluvila a nevím, jestli ještě někdy najdu svůj hlas. Jestli najdu odvahu otevřít ústa a promluvit. K čemu jsou slova, když všechno už bylo řečeno? Všechno, co jsme chtěli slyšet?

Nikdo za tu hradbu mlčení ještě nepronikl. Necháávají mě být. Psychologové to už dávno vzdali. Možná prostě jen všichni doufají, že mě to jednou přestane bavit.

Žiju stejně, jako kdyby se tehdy nic nestalo. Chodím do školy a učím se líp než většina mých spolužáků. Považovali by mě za šprta, ale všichni chápou, že nic jiného než učení vlastně neznám. Asi mě spíš litují, než že by mi záviděli. A tiše mě tolerují. Nic jiného se v mém případě totiž dělat nedá. S nikým se nehádám, do ničeho se nevměšuji. Nezajímá je, co si myslím, nad čím přemýšlím, o čem sním. Jsem součástí jejich světa, ale nepatřím tam.

Nikdo mi nezávidí, protože není co. Moje tvář se už dávno stáhla do stejné nečitelné masky, kterou si nasadila Kathy. Vypadáme stejně, a přitom jsme každá jiná. Ona je odrazem maminky, ženy předčasně utrápené tím, jak se jí život rozpadá pod rukama. Ať se Kathy snaží, jak chce, je pořád krásná, jen odtažitá a chladná. Krutá k těm, kteří se k ní snaží najít cestu. Protože taková cesta nikam nevede.

Já se mamince nepodobám, ale o tom jsem už mluvila. Moje oči jsou důkazem, že nikdy neutečete dost daleko před tím, co vás mučí. O mně se nedá říct, že bych byla hezká. Zatímco Kathy její černá hříva vlnitých, bohatých kudrn splývá po zádech až k pasu a dodává jí auru nadpозemské, nedotknutelné krásy, já jsem svoje vlasy už jako malá oškubala tupými nůžkami až k hlavě. Vypadala jsem jako

oškubané kuře a přesně to taky řekl tatínek, když mě uviděl a ze zvyku chtěl pocuchat moje vlasy, které maminka tolik milovala.

Nikdy jsem nepřemýšlela nad tím, proč jsem to tehdy udělala. Ale od té chvíle jsem se cítila volnější, jako by mě už nic nesvazovalo. Samozřejmě to byla hloupost. Zničit si vlasy neznamenal, že zase budu moci dýchat, ale já jsem si to tenkrát myslela.

Maminka to obřečela, ale slíbila, že mi vlásy zase narostou. Narostly. A já je znovu oškubala.

Když jsem to udělala potřetí, maminka pochopila, že ze mě mít druhou princeznu nebude. Zůstala jsem tím oškubaným kuřetem už napořád. Jak léta plynula, začala jsem se v tom střihání, které se stalo jistým druhem sebedmrskavství, zdokonalovat. Teď už si udržuju účes, který je sice rádoby rozčuchaný, ale působí přijatelně. Vzadu nechávám vlasy krátké, ale po stranách a přes čelo jsou delší, trčí mi kolem hlavy, jako bych se ráno zapomněla učesat. Ale je to jen dojem, který v lidech ráda vzbuzuji. Takhle se mi to líbí. Nepřítahuju tolik pohledů jako Kathy a to přesně chci. Žít si svůj život tak, jak jsem už deset let zvyklá. Tiše, bez větších výkyvů, bez nežádoucí pozornosti.

Bez přátel, bez zájmu, který bych nedokázala zvládnout. Cítím se dobře jen ve chvílích, kdy si mě nikdo nevšímá. Kdy se můžu ztratit ve svém tichém světě, kam už nikdo jiný nepatří.

Učitelé i spolužáci si už zvykli, že nemluví. Nikdo se tomu nediví, vždyť mě takhle znají odjakživa. Do první třídy jsem nastoupila o rok později jako ta divná holka, co nemluví. A tak to zůstalo celých devět let školní docházky.

Nedokázala jsem si najít cestu k žádné spolužačce, nikdo nestál o kamarádku, která jen tiše přihlíží, ale nikdy neporadí, když potřebujete. Nikdy vás nedokáže dobře zvolenými slovy utěšit, když na to čekáte. Nikdy se nezasměje, když jí řeknete dobrý vtíp. A nikdy s vámi nemůže sdílet žádné tajemství, protože v tomhle ohledu narazíte jen na vysokou zeď obklopenou tichem.

Ano, v době Facebooku, Instagramu a jiných virtuálních světů právě tohle problém nebyl. Mohla jsem komunikovat s kýmkoli, protože v tomhle světě nikdo netušil, že jsem jiná než oni. Alespoň v době, kdy jsem zestárla natolik, aby mi to něco říkalo. V tomhle světě se lidé nepotkávají, nemluví spolu. Nepotřebují kontakt. Stačí jim slova, která si mezi sebou posílají po síti, slova plná příslibů, které se nikdy ne naplní...

A tak samozřejmě mám nějaké přátele, ale moc jich není. Já vlastně nestojím ani o tenhle vyľhaný svět, kde můžete být vším, čím chcete, a kde pravda jen málokdy odpovídá realitě.

Ve skutečnosti mi stačí to, co mám. Můj bratr, kterému už bude brzy dvacet let a studuje na vysoké škole, takže ho vídám jen o víkendech, a moje sestra, která se vždycky nachází poblíž, když mám pocit, že ji potřebuju. Pojí nás to, co nás zároveň i rozděľuje. Vědomí, že jsme měly promluvit. Vědomí, že jsme to neudělaly. Vědomí, že teď už pravdu říct nemůžeme.

Protože tohle by prostě náš chatrný svět, kde přežíváme den po dni a zoufale se držíme okraje propasti, nad kterou už tolik let visíme, neustál. A to nemůžeme dopustit, ani ona, ani já.

Obě jsme osamocené, ale každá z jiného důvodu. Já jsem si tuhle cestu vybrala dobrovolně, vyhovuje mi. Kathy se do ní zavírá natruc. Mstí se celému světu za to, co se stalo jednoho krásného, letního dne při oslavě narozenin její malé sestry.

Moje narozeniny samozřejmě už léta neslavíme. Asi víte proč. Nikdo si ten den nechce připomínat. A přesto tomu neunikneme. Pokaždé to na nás vyskočí a nepřestává to křičet, ať se snažíme utéct, jak daleko chceme. Ústa tety Judity už navždy vídám ve svých vzpomínkách otevřená v divokém šklebu nevěřící hrůzy. Její jekot se rozléhá mou hlavou jako alarm, který někdo zapomněl vypnout. Který vypnout nejde. Ječí a ječí a já mám někdy dojem, že se brzy zblázním taky.

Ona už alespoň netrpí. Neví, co se stalo. Nechápe, s čím musíme žít.

My jsme takové štěstí neměli. Každý z nás svým způsobem šílí už spoustu let, ale pořád ještě jsme natolik přičetní, že si vzpomínáme...

Málem bych zapomněla na Matěje. I ten patří do našeho světa, společně s Ladou, jeho babičkou. Odkakživa žijí v domě hned vedle našeho. Naše zahrady nejsou oddělené plotem, a tak můžeme procházet z domu do domu, jak se nám zachce. A to také od dětství děláme. Brácha s Matějem kamarádil spoustu let, a dřív ho děsně štválo, když mě vyfasoval a musel mě brát s sebou na jejich tajné, klučičí výpravy. Kathy se toho účastnila výjimečně, ti dva věčně špinaví, rozcuchaní kluci jí šli většinu doby na nervy. Protože ona byla dáma.

Já ne.

Já jsem s nimi ráda řádila odmalička.

Matěj žije jen s babičkou, protože jeho rodiče cestují po celém světě a on nemá tenhle kočovný život rád. Už jako dítě vzdoroval, když ho chtěli odvézt z místa, které má nejraději. A to je ten dům, co se na něj každé ráno dívám z okna, když se probudím. Stojí tak blízko, že když jsem přestala mluvit, Matěj vymyslel způsob, jak se mnou komunikovat i beze slov.

Z jeho okna v podkroví, kde má odjakživa svůj pokoj, natáhl prádelní šňůru až k našemu domu a pomocí jabloně, která stojí tak blízko, že se její větve dotýkají zdi, pak šňůru dokázal hodit až do mého okna. Vlastně tam vyšplhal po jedné z větví, a když na to přišla maminka, moc se na něj zlobila, protože věděla, jak málo stačilo, aby z toho stromu spadl. Ale nakonec se jí v očích objevilo cosi neurčitého a nechala to být. V té době jsem mlčela už skoro dva roky a nikdo si ke mně nedokázal najít cestu.

Snad doufala, že to nakonec dokáže Matěj. Svým způsobem to vlastně dokázal, jen to trvalo spoustu let. Tenkrát to byla hlavně hra. Dal mi to, co jsem hledala. Pocit, že někam patřím. K němu.

Do světa slov a obrázků, které jsme si posílali na maličkých lístečcích přes zahrady po prádelní šňůře.

Deset let žiju v tichu, které mě obklopuje, a do svého tichého světa pouštím jen ty, kterým důvěřuju. Mé dny jsou si podobné, ubíhají jednotvárně, nestává se nic, před čím bych se musela mít na pozoru. Jenže ten klidný život, na který jsem zvyklá, se tohle léto zakýval v základech. Blíží se chvíle, kdy se všechno změní. A nemám na mysli jen moje šestnácté narozeniny, které ve mně opět otevrou staré rány a způsobí, že se to zase vrátí zpátky. Všechno, na co bych tak ráda zapomněla.

Ne, je to i tím, že po prázdninách půjdu na střední školu, do prostředí, které neznám. Kde nikdo nezná mě. Kde přijdou otázky, na něž neumím odpovědět. Na něž odpovědět nechci. Kde budu vyčnít, kde si mě každý všimne.

Mám strach. Děším se toho dne, který se rychle blíží a neutěšuje mě ani vědomí, že budu mít nablízku jak Kathy, tak Matěje, kterému je, stejně jako mé sestře, osmnáct. Zatímco já nastupuji do prváku, oni mají před sebou maturitu.

Co mě čeká? Jak mě přijmou noví spolužáci, kteří na mě nejsou zvyklí? Budou mě trápit, budou se mi smát?

Výsměch bych ustála a bolest snad také překonám. Ale vykročit do neznáma, to je to, co mě děsí. Nastavit svou tvář a všechno, co skrývá, zvědavým očím, které se brzy začnou ptát – před tím utíkám. Ale čas se nedá obelstít. Neutečete před ním. Neschováte se nikdy dost důkladně, aby vás nenašel a nedostihl.

Nejsem jediná, kdo má strach. I Kathy se bojí. Cítí, že přišla doba, kdy jedna z nás bude muset promluvit. Asi pořád doufá, že to budu já.

Jenže já mlčím. Mlčím už tak dlouho, že se bojím, že už nikdy nenajdu slova, kterými bych dokázala říct, co mě trápí. Kterými bych tohle všechno dokázala vysvětlit. Víím, že i když se Kathy bojí, zároveň chce, abych promluvila. Abych to byla já, kdo všechno přizná. Chce, abych nesla svůj díl viny. Stejně jako ho nese ona.

Protože i když si všichni myslí, že ví, co se tehdy stalo, bylo všechno trošku jinak.

Jen to nikdo kromě nás dvou neví.

